

לימודים חוץ-אקדמיים

בהמשך לזכייה בקול קורא חדש נפתחה ברעננה תוכנית דו-שנתית להכשרה להוראת תלמידות ותלמידים מחוננים. במסגרת התוכנית נלמדו תיאוריות ועקרונות אקדמיים והוקנו גישות, דרכי עבודה וכלים מעשיים לטיפול הכישרים המיוחדים והמגוונים של תלמידים אלה.

נערכה באשדוד תוכנית הכשרה להרחבת הסמכה במתמטיקה לקבוצה של מורים ומורות שהוכשרו להוראת חמש יחידות מתמטיקה ולהגשה לברגרות. התוכנית מתקיימת בשיתוף המחלקה למתמטיקה ומרכז הלימוד באשדוד.

היחידה קיימה לימודי תעודה במגוון נושאים, כגון הוראה מתקנת, הכשרה של אנשי מקצוע להדרכת הורים לילדים עם לקויות למידה ועוד. כמו כן התקיימו קורסים וימי עיון למורים ולמורות בתחומי דעת שונים, כגון רוסית, תורה שבעל-פה ומדעי המחשב, בשיתוף המחלקות האקדמיות הרלוונטיות.

מערך לימודי החוץ (מעל"ה)

אסכולות

באסכולות, בית הספר ללימודים רב-תחומיים ולתרבות הדעת, נפתחה שנת הלימודים עם כ-14,000 הרשמות ל-196 סדרות בכל השלוחות בארץ.

בשנה זו נפתחה סדרה חדשה בנושא בריאות בהשתתפות בכירי הרופאים והחוקרים בארץ, ונחתם הסכם לשיתוף פעולה חדש עם בית ליסין. מועדון טרום-בכורה בקולנוע המשיך להתרחב, ושיעור המשתתפים בו מהווה כ-40% מכלל משתתפי ומשתתפות אסכולות.

בתום הסמסטר הראשון, עם פרוץ הקורונה, שונתה באחת תוכנית הלימודים באסכולות, ונערכו התאמות תוכן וטכנולוגיה כדי להבטיח את המשך הפעילות באופן מקוון. במהלך חודשי הסגר (אפריל ומאי) הופקו הרצאות קצרות ותכנים נוספים שנשלחו בחינם לכל תלמידי ותלמידות אסכולות. חלקם אף הופצו ברשתות חברתיות לטובת הקהל הרחב. עד תום שנת הלימודים תש"ף שודרו באמצעות זום 54 סדרות שנתיות, שהמשיכו לקיים את המפגשים כמתוכנן, ולצידן נפתחו 17 סדרות של סמסטר ב' וסמסטר קיץ. בסך הכול הופעלו 71 סדרות מקוונות שבהן לקחו חלק כ-22,000 משתתפים ומשתתפות. במהלך הפעלת התוכנית הופקו לקחים, ונערכו

קידום מקצועי של עובדי ועובדות הוראה

היחידה לקידום עובדי הוראה באוניברסיטה הפתוחה עוסקת בפיתוח מקצועי של מורים ומורות ובעלי תפקידים שונים במערכת החינוך ובהובלת תהליכים של חדשנות חינוכית וטכנולוגית. במהלך שנת תש"ף התקיימו כ-200 קבוצות ללמידה מקוונת סינכרונית ואסינכרונית. בין התוכניות שפעלו בשנה זו:

■ מחזור נוסף של תוכנית להכשרת מנהלים ומנהלות בשיתוף מכון "אבני ראשה" המשלבת למידה עיונית ותהליכי התנסות יישומיים בבית הספר.

■ עקב השינוי בחוק החינוך המיוחד 2018 הוקמו ועדות חדשות לקביעת אפיון וזכאות בנוגע לתלמידי ולתלמידות החינוך המיוחד. בשיתוף האגף לחינוך מיוחד במשרד החינוך הוענק פיתוח מקצועי ל-170 מפקחים ומפקחות שנבחרו לתפקיד של יושבי ויושבות ראש הוועדות. בתחילת השנה התקיימו שני ימי עיון, ובהמשך עקב מגפת הקורונה התקיימה הלמידה בצורה מקוונת בזום ובאמצעות ביצוע משימות מתוקשבות.

■ בעקבות זכייה בקול קורא הופעלה השנה תוכנית ארצית להכשרת רכזות ורכזים פדגוגיים לבתי הספר, שעוסקת בהבניה של מהות התפקיד ובהקניית מיומנויות, פרקטיקות וכלים פדגוגיים וניהוליים-ארגוניים לרכזים.

■ השנה הסתיים המחזור הראשון של התוכנית התלת-שנתית להכשרה של רכזי ורכזות ההשתלבות בבתי הספר היסודיים ובחטיבות הביניים. התוכנית מקנה כלים ומיומנויות להובלה מערכתית של התוכנית בבתי הספר בהתייחסות ייחודית לאוכלוסיות עם צרכים ייחודיים. בד בבד הופעלו ברחבי הארץ קבוצות נוספות של תוכנית ההכשרה בשנים א' ו-ב'. בסך הכול התקיימו כ-45 קבוצות של התוכנית בפריסה ארצית.

■ התקיימו שתי תוכניות להובלת מנהיגות דתית-חינוכית המיועדות לאנשי דת מוסלמים בשיתוף אגף עדות במשרד הפנים. מטרת התוכניות היא להעצים, לקדם ולהעשיר את המשתתפים בהיבט המקצועי והאישי. התוכנית עוסקת בנושאים, במיומנויות ובכלים הרלוונטיים לעבודת האימאמים.

■ בשנה"ל תש"ף הוכשרו כ-25 קבוצות מורים ומורות בחטיבה העל-יסודית להוראת תוכניות לימודים חדשות בפסיכולוגיה, בסוציולוגיה ובניהול עסקי.

תפנית

תפנית, בית הספר למנהלים, המשיך השנה להרחיב את פעילותו. לצד מקצועות הליבה – מינהל עסקים, ייעוץ עסקי, ניהול משאבי אנוש, הנחיית קבוצות, מידענות ועוד – נוסף מסלול חדש בתחום הנדל"ן, שבו לוקחים חלק מרצים מומחים בתחום. המסלול מניב הצלחות עסקיות ללומדים וללומדות וממַצב את בית הספר כמוסד לימודי איכותי ומוביל בתחום זה. נוסף על הפעילות במגזר הפרטי בית הספר זכה במרכז רחב היקף ויוקרתי של משרד העבודה והרווחה לפיתוח מנהלים ומנהלות ומפקחים ומפקחות בכל רחבי הארץ. התוכניות הותאמו לאתגרים של מנהלים ומנהלות במגזר הציבורי בכלל ובמשרד העבודה בפרט. בית הספר מוביל גם את הקורסים להכשרת מנכ"לים ומנכ"ליות לתאגידים עירוניים של הרשויות המקומיות בשיתוף עם השלטון המקומי. בשל משבר הקורונה פתח בית הספר השנה את המרכז גם ללימודים מקוונים ופיתח קורסים קצרים המותאמים לשוק התעסוקה, כמו שיווק בעידן דיגיטלי, ניהול משאבי אנוש במציאות לא שגרתית ועוד.

דיפלומה

דיפלומה, בית הספר ללימודי תעודה והסמכה, מציע מסלולי הכשרה מקצועית במגוון תחומים המותאמים לשוק התעסוקה במסגרת ארבעה מרכזים: המרכז ללימודי עיצוב פנים, המרכז ללימודי הפקת אירועים, המרכז להכשרות מקצועיות והמרכז ללימודי תיירות. בחלק מהמסלולים בית הספר מכין את הלומדים והלומדות בו למבחני הסמכה של גופים רלוונטיים לפי התחום הנלמד. המרכז ללימודי עיצוב פנים הוא הגוף הגדול ביותר בבית הספר דיפלומה, ובו מתקיימת תוכנית בין-תחומית ייחודית, חדישה ומגוונת בפריסה ארצית. במהלך השנה התפתח תחום הכשרת חוקרות וחוקרים פרטיים בבית הספר, והוא זוכה לשביעות רצון גבוהה מצד המשתתפים בקורס. את הקורס מוביל מומחה בתחום זה, והוא נערך בשיתוף פעולה עם לשכת החוקרים הפרטיים בישראל, שאנשיה מציגים היבטים שונים בתחום ומלמדים את הצד המעשי של מקצוע זה.

התאמות "תוך כדי תנועה" הן בהיבט הנושאי-תכני והן בהיבט הטכנולוגי-תפעולי. בחודשי הקיץ הופעלה תוכנית חדשה "זום יולי אוגוסט" לטובת הקהל, שנאלץ להסתגר בבתיים, ובמטרה להרחיב ולגוון את קהל המשתתפות והמשתתפים הקבועים של אסכולות. במסגרת תוכנית זו הופקו ושודרו שלוש סדרות חדשות: "להיות ישראלי" – שנועדה לקהל דובר עברית ברחבי העולם ועסקה בחמש נקודות מבט על המושג החמקמק "ישראליות". סדרה נוספת "מארבע יוצא אחד" – העניקה במה לארבעה מרצים מארבע מדינות בארבע יבשות, אשר דיווחו על המתרחש בעולם התרבות העולמי בימי הקורונה ופירשו אותו. הסדרה "אמנות עכשווית בימי קורונה" – לקחה את קהל המשתתפים לסיורי אמנות במרכזי התרבות הגדולים של ברלין, לונדון ופריז. בסך הכול צפו בשלוש הסדרות האלו כ-570 משתתפים.

לצד פעילות הקיץ הופקו והופצו לקהל הרחב תכנים הנוגעים לתרבות ודעת. נוסד מגזין תוכן חדש בשם "ניוזלטר אסכולות" המציג מדי חודש גיליון דיגיטלי ובו ארבעה מאמרים מרחיבי אופקים בנושא משותף. כמו כן נערך שינוי מעמיק בפרופיל פייסבוק אסכולות, אשר מגיש מעתה לא רק פרסומים אלא גם תוכני תרבות הנוגעים לסדרות ולמרצים.

חשיפה

חשיפה, בית הספר לאמנויות התקשורת והדיגיטל, מקיים מסלולי לימוד, שחלקם מוכרים כנקודות זכות לתואר ראשון באקדמיה, והוא שותף במרכז ללימודי תקשורת באו"פ. השנה פתח בית הספר כמה קורסים חדשים: התמחות באפיון ועיצוב ממשקי משתמש לאתרים, לאפליקציות, למובייל ולמערכות; סדנה מעשית ביצירה דוקומנטרית – ה"STORY של הדוקו"; קורס מנהלים ומפיקים של ערוצי YouTube עבור מסעי פרסום ומוצרים מסחריים, מותגים, ארגונים ויוצרי תוכן. מתוך הצורך להתאים את תוכניות הלימודים למגבלות החדשות ולהביל חדשנות התואמת את צורכי התעשייה הוקם בבית הספר המרכזי החדש E-workshops. בית הספר מציע סדנאות מעשיות במתכונת מקוונת, כגון "כתיבה שיווקית ותוכן דיגיטלי", קורס שילמד במתכונת היברידית – בבית ובכיתה ייעודית בקמפוס האוניברסיטה בכפר הירוק ועוד.

דיאלוג

דיאלוג, בית הספר לשפות, מקיים קורסים רבים בקרב מגזרים שונים וארגונים עסקיים במשק הישראלי נוסף על פעילותו במגזר הפרטי. בתחום המגזר הציבורי התקיימה השנה פעילות לימודית עם גופים שונים ובהם: משרד החקלאות, משרד המשפטים, משרד ראש הממשלה, רשות המיסים, עיריית תל אביב, בית חולים העמק ובית חולים הלל יפה. במסגרת הכשרות לבכירים בית הספר מקיים מערך הכשרה ארצי שמסייע לנציגות ולנציגים ישראלים לשפר את יכולות ההסברה בשפה האנגלית בפני גורמי חוץ וגורמי תקשורת בין-לאומיים. ההכשרה ניתנת במתכונת של שיעורים פרטיים לבכירים ולקצינים במשטרת ישראל, לשליחים ולשליחות ממשד הכלכלה ובני משפחותיהם ועוד. כמו כן התקיימו קורסי הכשרה בשפה האנגלית והערבית לבעלי ולבעלות תפקידים במשטרת ישראל. ברוח התקופה בית הספר דיאלוג החל לקיים למידה מקוונת בחלק נרחב מהפעילות הפרטית והעסקית. המעבר ללמידה מקוונת הוליד כלים חדשים, פיתוח תכנים רלוונטיים וביצוע התאמות נוספות לפי הצורך.

מירב

מירב, בית הספר לרפואה משלימה, פיתח קורסי העשרה ותכנים חדשים בתחום הרפואה המשלימה והעצמה אישית שהוצעו למגזר הפרטי. בית הספר מקיים פעילויות מתחום הרפואה המשלימה בארגונים שונים במגזר העסקי בהתאם לאופי הארגון. לאור השינויים בתקופה זו הושם דגש על קיום ופיתוח קורסים בתחומי הבריאות ואורח חיים נכון. בנוסף לכך בית הספר הציע קורסי העשרה קצרים הנלמדים באופן מקוון בנושאים, כגון תזונה וצמחי מרפא ופרחי באך.

בית דניאל

במחצית הראשונה של שנת תש"ף הפעילות בבית דניאל התקיימה כסדרה, בהיקף פעילות דומה לשנים הקודמות. מוסדות אקדמיים וחינוכיים קיימו במקום פעילויות שונות: ימי עיון, כנסים ומפגשים של מרצים ומרצות וסטודנטים וסטודנטיות מהארץ ומהעולם; כנסים שנתיים של חוגים

ופקולטות; השתלמויות של עובדי ועובדות הוראה והכנת תוכניות עבודה שנתיים; תוכניות להכשרה מקצועית בנושאים שונים ועוד.

האו"פ ערכה במקום פעילויות של המחלקות האקדמיות והאדמיניסטרטיביות שלה. כמו כן התקיימה סדנת טקסט וקונטקסט של המחלקה להיסטוריה בהשתתפות חוקרים וחוקרות מכל האוניברסיטאות.

ארגונים חברתיים, אמנותיים וקהילתיים, עמותות, גופים ציבוריים וחברות עסקיות ערכו בבית דניאל במהלך השנה סדנאות למנהלים ולמנהלות ולעובדים ולעובדות, כנסים בנושאים מקצועיים, הכשרות והשתלמויות, ימי גיבוש, סדנאות שטח (ODT), הכשרת מאמנים ויועצים ארגוניים, סדנאות העצמה ועוד.

לפי מיטב המסורת ארוכת השנים התקיימה במקום פעילות מוסיקלית בהנחיית סמדר כרמי-גיברמן המוצעת לציבור הרחב מטעם בית דניאל. הפעילות השנה התמקדה במלחין רוברט שומאן, וכן התקיימה סדנת כתיבה למשוררים ולמשוררות מטעם עמותת המשוררים הליקון.

מתחילת חודש מרס עקב התפשטות מגפת הקורונה החלו ביטולים ודחיות של פעילויות, בהן כנס בין-לאומי גדול ובכלל זה גם שינויים בסדרות שהוזמנו מראש. באמצע חודש מרס נפסקה הפעילות לחלוטין בשל ההגבלות והסגר.

ביולי נערך בית דניאל לחזרה לפעילות במתווה התו הסגול תוך התאמה של תהליכי העבודה במקום לדרישות ולמגבלות. נדרש זמן לחדש פעילויות שבאופיין מתוכננות במשך זמן רב מראש ולא מוזמנות אד הוק. הביקוש היה תלוי מאוד בתמונת המצב במשק ובארגונים הן מבחינת התחלואה הן מבחינה כלכלית. חלק מפעילויות שנקבעו אכן התקיימו, ואחרות נדחו. לאחר הנעה מחדש של התהליך ותחילתה של פעילות רציפה בראשית ספטמבר נכנס בית דניאל להדממה נוספת בשל הסגר השני בתקופת החגים. הוא צפוי לחדש את הפעילות בשנת תשפ"א בכפוף להנחיות ולמגבלות.